สำนักงานพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์
สำนักการแพทย์
ส่วนพัฒนาบุคลากร
รับที่ 7998
๓๐ สค ๒๕๖๕
๑๘.๓๐
สำนักการแพทย์
ที่ 15802
วันที่ ๓๐ สค ๒๕๖๕
เวลา 15.00
กรุงเทพมหานคร

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงพยาบาลสิรินธร (ฝ่ายวิชาการและแผนงาน โทร. ๐ ๒๓๒๘ ๖๙๐๑ - ๑๙ ต่อ ๑๑๔๕๑)

ที่ กท ๐๖๑๒/ ๙๕๖๐ **วันที่** ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ข้าราชการขอรายงานผลการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์

๓๐ สค ๒๕๖๕

ตามหนังสือสถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ กท ๐๔๐๑/๕๓๘ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ อนุมัติให้ นายกรวิชญ์ ณ นคร ตำแหน่งนายแพทย์ปฏิบัติการ สังกัดกลุ่มภารกิจด้านบริการตติยภูมิ กลุ่มงานกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลสิรินธร เข้ารับการศึกษาในประเทศระดับสูงกว่าปริญญาตรี หลักสูตรแพทย์ประจำบ้าน สาขากุมารเวชศาสตร์ ณ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยทุนประเภท ๒ (ทุนส่วนตัว) ใช้เวลาราชการ มีกำหนด ๓ ปี ๒๑ วัน ดังนี้

- ปฐมนิเทศ และกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างวันที่ ๑๐ – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ จำนวน ๑ เดือน
- ศึกษาตามหลักสูตร ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ จำนวน ๓ ปี นั้น

บัดนี้ นายกรวิชญ์ ณ นคร ได้เข้ารับการศึกษาดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการลาศึกษาดังกล่าว ตามแบบรายงานที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางอัมพร เกียรติปานอภิกุล)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสิรินธร

☑ กลุ่มงานพัฒนาวิชาการ
☐ กลุ่มงานพัฒนาการบริหาร

(นางสาวปิยรัตน์ พรรณรังษี)
ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาบุคลากร
สำนักงานพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์ สำนักการแพทย์
๓๐ สค ๒๕๖๕

https://shorturl.asia/dP๓sj

แบบรายงานผลการฝึกอบรมฯ ในประเทศ หลักสูตรที่หน่วยงานนอกเป็นผู้จัด

ตามหนังสืออนุมัติที่ กท ๐๔๐๑/๕๓๘ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒
ซึ่งข้าพเจ้า ชื่อ นายกรวิชญ์ ณ นคร ตำแหน่งนายแพทย์ปฏิบัติการ
สังกัดกลุ่มงานกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลสิรินธร สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
ได้รับอนุมัติให้ไปเข้ารับการศึกษาในประเทศระดับสูงกว่าปริญญาตรี หลักสูตรแพทย์ประจำบ้าน สาขากุมารเวชศาสตร์
ณ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยทุนประเภท ๒ (ทุนส่วนตัว)
ใช้เวลาราชการมีกำหนด ๓ ปี ๑ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ นั้น

ขณะนี้ได้เสร็จสิ้นการอบรมฯ แล้ว จึงขอรายงานผลการอบรมฯ ในหัวข้อต่อไปนี้

๑. เนื้อหา ความรู้ ทักษะ ที่ได้เรียนรู้จากการอบรมฯ
๒. การนำมาใช้ประโยชน์ในงานของหน่วยงาน / ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนางาน
๓. ความคิดเห็นต่อหลักสูตรการฝึกอบรม / ประชุม / ดูงาน / ปฏิบัติการวิจัย ดังกล่าว
เช่น เนื้อหา / ความคุ้มค่า / วิทยากร / การจัดทำหลักสูตร เป็นต้น

(กรุณาแนบเอกสารที่มีเนื้อหาครบถ้วนตามหัวข้อข้างต้น)

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(นายกรวิชญ์ ณ นคร)

รายงานการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย ในประเทศ และต่างประเทศ
(ระยะสั้นไม่เกิน ๙๐ วัน และ ระยะยาวตั้งแต่ ๙๐ วันขึ้นไป)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อ – นามสกุล นาย กรวิชญ์ ณ นคร

อายุ ๓๐ ปี การศึกษา แพทยศาสตร์บัณฑิต

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เวชปฏิบัติทั่วไป

๑.๒ ตำแหน่ง นายแพทย์ปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบ แพทย์ประจำกลุ่มงานกุมารเวชกรรม

๑.๓ ชื่อเรื่อง / หลักสูตร แพทย์ประจำบ้าน

สาขา กุมารเวชศาสตร์

เพื่อ ☑ ศึกษา ☐ ฝึกอบรม ☐ประชุม ☐ ดูงาน ☐ สัมมนา ☐ ปฏิบัติการวิจัย

งบประมาณ ☐ เงินงบประมาณกรุงเทพมหานคร ☐ เงินบำรุงโรงพยาบาล

☑ ทุนส่วนตัว

ระหว่างวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕

สถานที่ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

คุณวุฒิ / วุฒิบัตรที่ได้รับ วุฒิบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขากุมารเวชศาสตร์

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกอบรม ประชุม ดูงาน สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย
(โปรดให้ข้อมูลในเชิงวิชาการ)

๒.๑ วัตถุประสงค์

แพทย์ที่จบการฝึกอบรมหลักสูตรเพื่อวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขากุมารเวชศาสตร์ของแพทยสภาเป็นเวลา ๓ ปี จะต้องมีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพหรือของการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ตามสมรรถนะหลัก ดังนี้

๑.พฤตินิสัย เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ (Professional habits, attitudes, moral and ethics)

๑.๑ มีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสมต่อวิชาชีพแพทย์

๑.๒ มีความน่าเชื่อถือและความรับผิดชอบ

๑.๓ มีความเห็นอกเห็นใจและเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น

๑.๔ เคารพและให้เกียรติต่อผู้ป่วยและครอบครัว ปฏิบัติต่อผู้ป่วยด้วยความเอาใจใส่ โดยไม่คำนึงถึงบริบทของเชื้อชาติ วัฒนธรรม ศาสนา อายุ และเพศ ให้ความจริงแก่ผู้ป่วยหรือผู้ปกครองตามแต่กรณี รักษาความลับ และเคารพในสิทธิเด็กของผู้ป่วย

๑.๕ ซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและวิชาชีพ เป็นที่ไว้วางใจของผู้ป่วย ผู้ปกครองผู้ป่วยและสังคม

๑.๖ มีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อเพื่อนร่วมงานทั้งในวิชาชีพของตนเองและวิชาชีพอื่นๆ

๒. การติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ (Communication and interpersonal skills)

๒.๑ สามารถสื่อสารกับผู้ป่วย บิดามารดา ผู้ปกครองหรือผู้เลี้ยงดู โดยตระหนักถึงปัจจัยของคู่สื่อสารที่อาจส่งผลต่อการสื่อสารได้กา ภูมิหลังของผู้ป่วย (ระดับการศึกษา ภาษาวัฒนธรรม ความเชื่อเรื่องสุขภาพ) พฤติกรรมและสภาวะทางอารมณ์ของผู้ป่วย บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้เลี้ยงดูรวมถึงบรรยากาศที่เอื้อต่อการสื่อสาร

๒.๒ มีทักษะในการรับฟังปัญหา เข้าใจความรู้สึกและความวิตกกังวลของผู้ป่วย บิดามารด ผู้ปกครองหรือผู้เลี้ยงดู

๒.๓ สามารถสื่อสารกับผู้ร่วมงานและสหวิชาชีพ สร้างความสัมพันธ์และบูรณาการระหว่างทีมที่ดูแลรักษาผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม

๒.๔ มีทักษะในการให้คำปรึกษา ถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

๒.๕ สามารถสื่อสารด้วยภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษาท่าทาง (nonverbal communication) ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

๒.๖ สามารถสื่อสารทางโทรศัพท์ สื่ออิเลคทรอนิกส์ และสื่อสารประเภทอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม

๒.๗ ชี้แจง ให้ขอมูลเพื่อให้ได้รับความยินยอมจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครองในการดูแลรักษาและการยินยอมจากตัวผู้ป่วยเด็กโตตามความเหมาะสม (consent and assent)

๒.๘ ให้คำแนะนำและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ป่วยและผู้ปกครองอย่างเหมาะสม

๓. ความรู้ทางกุมารเวชศาสตร์และศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง (Scientific knowledge of pediatrics and other related sciences)

๓.๑ มีความรู้ความเข้าใจด้านวิชากุมารเวชศาสตร์

๓.๒ มีความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน วิทยาศาสตร์ชีวการแพทย์ วิทยาศาสตร์คลินิก วิทยาศาสตร์สังคมและพฤติกรรม เวชศาสตร์ป้องกัน จริยธรรมทางการแพทย์ ระบบสาธารณสุข กฎหมายทางการแพทย์ นิติเวชวิทยา และการแพทย์ทางเลือกในส่วนที่เกี่ยวกับกุมารเวชศาสตร์

๓.๓ คิดวิเคราะห์ ค้นคว้าความรู้ เพื่อนำไปประยุกต์ในการตรวจวินิจฉัย และบำบัดรักษาผู้ป่วย ตลอดจนวางแผนการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันการเจ็บป่วยได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๔. การบริบาลผู้ป่วย (Patient care) มีความรู้ความสามารถในการให้การบริบาลผู้ป่วยโดยใช้ทักษะความรู้ความสามารถดังต่อไปนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๑ การตรวจวินิจฉัยและการดูแลรักษาผู้ป่วย (Patient assessment and management)

๔.๒ การตรวจโดยใช้เครื่องมือพื้นฐาน การตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการที่จำเป็น (Technical and procedural skills) และใช้เครื่องมือต่างๆในการตรวจวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยเด็ก โดยสามารถอธิบายข้อบ่งชี้ ข้อห้าม ภาวะแทรกซ้อนในการตรวจ สภาพและเงื่อนไขที่เหมาะสม ตลอดจนขั้นตอนการตรวจ สามารถกระทำได้ด้วยตนเอง แปลผลได้อย่างถูกต้อง และเตรียมผู้ป่วยเด็กเพื่อการวินิจฉัยนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๕. ระบบสุขภาพ และการสร้างเสริมสุขภาพ (Health system and health promotion)

มีความสามรถในการกำกับดูแลสุขภาพของเด็กอย่างต่อเนื่อง (continuity care) ตั้งแต่แรกเกิดถึงวัยรุ่น ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้เลี้ยงดูได้ทั้งในคลินิกสุขภาพ หอผู้ป่วยนอก หอผู้ป่วยใน โดยคำนึงถึงระบบสุขภาพและครอบครัวเป็นศูนย์กลาง

๕.๑ กำกับดูแลสุขภาพของเด็กโดยมีครอบครัวเป็นศูนย์กลาง

๕.๒ ประเมิน วิเคราะห์ วางแผนการดูแลรักษา และพัฒนาการสร้างเสริมสุขภาพเด็กในวัยต่าง ๆ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยรุ่น

๕.๓ ให้การบริบาลสุขภาพเด็กโดยคำนึงถึงความปลอดภัยและพิทักษ์ประโยชน์ของผู้ป่วยเด็กเป็นสำคัญ

๕.๔ ตระหนักถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัว ชุมชน และสังคม มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพเด็กแบบองค์รวม

๕.๕ ให้การดูแลรักษา คำปรึกษา ตลอดจนดำเนินการส่งต่อ บนพื้นฐานความรู้เรื่องระบบสุขภาพและการส่งต่อ

๖. การพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (Continuous professional development)

เพื่อธำรงและพัฒนาความสามารถด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรมในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขากุมารเวชศาสตร์ให้มีมาตรฐาน ทันสมัย และตอบสนองต่อความต้องการของผู้ป่วย สังคม และความเปลี่ยนแปลง โดย

๖.๑ กำหนดความต้องการในการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างครอบคลุมทุกด้านที่จำเป็น วางแผนและแสวงหาวิธีการสร้างและพัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรมที่เหมาะสม เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแสวงหาและแลกเปลี่ยนความรู้ ฝึกทักษะ รวมทั้งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

๖.๒ ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๖.๓ มีวิจารณญาณในการประเมินข้อมูล บนพื้นฐานของหลักการด้านวิทยาการระบาดคลินิกและเวชศาสตร์เชิงประจักษ์

๖.๔ ประยุกต์ความรู้ เทคโนโลยี และทักษะใหม่ได้อย่างเหมาะสม ในการบริบาลผู้ป่วย

๖.๕ ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพงาน รวมทั้งสามารถปฏิบัติได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง สร้างองค์ความรู้ใหม่จากการปฏิบัติงานประจำวัน และการจัดการความรู้ได้ (knowledge management)

๗. ภาวะผู้นำ (Leadership) มีความสามารในการเป็นผู้นำทั้งในระดับทีมงานที่ดูแลรักษาผู้ป่วยและการบริการสุขภาพในชุมชน การทำงานร่วมกันเป็นทีม และการรับปรึกษาผู้ป่วย ดังนี้

๗.๑ เป็นผู้นำในการบิหารจัดการในทีมที่ร่วมดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๒ ทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานได้ในหลายบทบาท ยั้งในฐานะหัวหน้า ผู้ประสานงานและสมาชิกกลุ่ม

๗.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานทำหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถ

๗.๔ แสดงถึงความเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์

๒.๒ เนื้อหา

เนื้อหาการฝึกอบรมประกอบด้วย

หมวดที่ ๑ ภาวะปกติและการดูแลทั่วไป

๑.๑ การกำกับดูแลสุขภาพเด็ก: หลักการทั่วไป (HEALTH SUPERVISION: GENERAL PRINCIPLES)

๑.๑.๑ หลักการทั่วไปในการดูแลเด็ก

๑.๑.๑.๑ การประเมินสุขภาพ การสัมภาษณ์พ่อแม่เด็กและวัยรุ่น การสังเกตปฏิสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่และเด็ก การเติบโตและพัฒนาการ วิธีการเลี้ยงดู ความก้าวหน้าทางการเรียน

๑.๑.๑.๒ การตรวจร่างกายทั่วไป และการตรวจเพื่อค้นหาสิ่งผิดปกติที่พบบ่อยตามวัย

๑.๑.๑.๓ การติดตาม เฝ้าระวังการเจริญเติบโต พัฒนาการ พฤติกรรมที่เบี่ยงเบน และสภาวะโภชนาการ

๑.๑.๑.๔ การตรวจคัดกรอง (screening): neonatal screening, developmental s laboratory screening

๑.๑.๑.๕ การดูแลสุขภาพช่องปาก และการให้ฟลูออไรด์เสริม

๑.๑.๑.๖ การให้ภูมิคุ้มกันโรค (immunization)

๑.๑.๑.๗ การให้คำแนะนำล่วงหน้า (anticipatory guidance) ในแต่ละช่วงอายุ เช่น

- เรื่องการอบรมเลี้ยงดู และพัฒนาการ
- การรักษาสุขภาพและการลดปัจจัยเสี่ยงทั้งทางกายภาพและสังคม
- โภชนาการและความปลอดภัย การป้องกันอุบัติเหตุและอันตรายจากสารพิษ

๑.๑.๑.๘ การวินิจฉัย การให้คำปรึกษาแนะนำ (counseling) และการจัดการกับปัญหาที่พบบ่อยในการตรวจแต่ละครั้ง เช่น ปัญหาด้านร่างกาย ด้านพัฒนาการ ปัญหาพฤติกรรม จิตสังคม ปัญหาการเลี้ยงดูเด็ก การเข้าโรงเรียน ความต้องการพิเศษ เป็นต้น

๑.๑.๑.๙ การสร้างสัมพันธภาพ การสื่อสาร และการนัดพบในครั้งต่อไป

๑.๑.๑.๑๐ การเรียกร้องและปกป้องสิทธิของเด็ก (advocacy)

๑.๑.๒ วิธีให้บริการดูแลสุขภาพเด็กแบบบูรณาการ (integrated approach to child health supervision) การจัดสถานที่และบริการต่างๆ ให้เหมาะสมในการกำกับดูแลสุขภาพเด็กแบบบูรณาการ

๑.๑.๒.๑ สถานที่ เช่น หอทารกแรกเกิด คลินิกเด็กดี คลินิกดูแลเด็กอย่างต่อเนื่อง (continuity clinic), สถานสงเคราะห์เด็กอ่อน สถานเลี้ยงดูเด็กกลางวัน โรงเรียน เป็นต้น

๑.๑.๒.๒ วิธีการ อุปกรณ์ทางการแพทย์ วัสดุ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่จะต้องเตรียมไว้เพื่อบริการ เช่น แบบประเมินพัฒนาการของเด็ก growth chart สมุดสุขภาพ เอกสาร VDO ของเล่นเด็ก เป็นต้น

๑.๑.๒.๓ การส่งเด็กที่มีความผิดปกติ/ปัญหาไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

๑.๑.๓ การดูแลเด็กในแต่ละช่วงวัย ได้แก่ วัยทารกแรกเกิด วัยทารก วัยเด็กตอนต้น วัยเรียนและวัยรุ่น ในหัวข้อต่อไปนี้

๑.๑.๓.๑ การประเมินและการตรวจเพื่อคัดกรองความเสี่ยง

๑.๑.๓.๒ การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค การให้คำปรึกษาแนะนำแก่พ่อแม่ การส่งเสริมนมแม่

๑.๑.๓.๓. การค้นหาปัญหาที่พบบ่อย การวินิจฉัย การแก้ไขปัญหาและให้คำปรึกษา

๑.๒ การเจริญเติบโต พัฒนาการและพฤติกรรมของเด็ก (GROWTH, DEVELOPMENTAL BEHAVIORAL PEDIATRICS)

๑.๒.๑ ความรู้พื้นฐาน

๑.๒.๑.๑ ขั้นตอนและกระบวนการพัฒนาการของเด็กอย่างเป็นองค์รวม

๑.๒.๑.๒ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องด้าน biological, psychological, social และ behavioral ปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม (interaction between genetics and environment ที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่อง

๑.๒.๑.๓ กระบวนการพัฒนาของเด็กตามวัย ตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงวัยรุ่น ได้แก่ ระยะก่อนเกิดและระยะแรกเกิด ระยะทารก วัยเด็กตอนต้น วัยเรียน และวัยรุ่น

๑.๒.๑.๔ พัฒนาการปกติของเด็กในด้านต่างๆ ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านสมองและระบบประสาท พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อ พัฒนาการด้านจิตใจอารมณ์และสังคม พัฒนาการด้านเพศ พัฒนาการด้านจิตวิญญาณ พัฒนาการด้านสติ ปัญญาและการเรียนรู้ พัฒนาการด้านสื่อสารและภาษา

๑.๒.๑. ๕ พื้นฐานวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสมอง พัฒนาการ และพฤติกรรม

๑.๒.๑.๖ การเลือกแบบคัดกรองพัฒนาการ แบบประเมินพัฒนาการ และแบบประเมินทางจิตวิทยาที่เหมาะสม

๑.๒.๒ ปัญหาและโรคที่ไม่รุนแรง สามารถดูแลรักษาได้เอง

๑.๒.๒.๑ โรค/ภาวะที่ควรวินิจฉัยโดยเร็ว

- พูดช้า
- พัฒนาการล่าช้า
- การเจริญเติบโตผิดปกติ
- น้ำหนักเกินเกณฑ์
- น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์
- ออทิสติก

๑.๒.๒.๒ ปัญหาการเจริญเติบโตที่เกิดจากการดูแลเด็กที่ไม่เหมาะสม โดยไม่ใช่โรคต่อมไร้ท่อหรือเมตาบอลิก

๑.๒.๒.๓ ปัญหาพัฒนาการล่าช้าอื่นๆ นอกเหนือจากข้อ ๑.๒.๒.๑

๑.๒.๒.๔ ปัญหาพฤติกรรมในกิจวัตรประจำวัน เช่น ภาวะโคลิก, ปัญหาด้านการกินและพฤติกรรมการกิน, การเจริญเติบโตผิดปกติ, ปัญหาการนอน, ปัสสาวะหรืออุจจาระราด, พฤติกรรมซ้ำๆ

๑.๒.๒.๕ ปัญหาอารมณ์ เช่น breath-holding spells, temper tantrums

๑.๒.๒.๖ ปัญหาพฤติกรรมการปรับตัว เช่น การมีน้อง การเข้าโรงเรียน การปรับตัวต่อการเจ็บป่วยและการเข้าอยู่โรงพยาบาล

๑.๒.๒.๗ ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว เช่น การทำร้ายร่างกาย, การกลั่นแกล้ง

๑.๒.๒.๘ ปัญหาการเรียน* เช่น การเรียนบกพร่อง, สมาธิสั้น, การประสานงานของกล้ามเนื้อผิดปกติ

๑.๒.๒.๙ ปัญหาการเลี้ยงดูเด็กต่างๆ เช่น ครอบครัวหย่าร้าง มีปัญหาครอบครัว ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการดูแลเด็กที่เหมาะสม ให้เด็กดูทีวี internet ในวัยที่ไม่เหมาะสม

หมายเหตุ * โรคหรือภาวะที่พบบ่อยเป็นปัญหาสุขภาพของคนไทย

๑.๒.๓ ทักษะที่จำเป็น

๑.๒.๓.๑ การคัดกรองการเจริญเติบโตและพัฒนาการ การประเมินภาวะโภชนาการ

๑.๒.๓.๒ การประเมินพัฒนาการ และการเลือกใช้แบบคัดกรองพัฒนาการในคลินิกเด็กดี

๑.๒.๓.๓ การให้คำปรึกษาแนะนำล่วงหน้า (anticipatory guidance) เพื่อการป้องกันและการส่งเสริมที่เหมาะสม (prevention and promotion) ในหัวข้อต่างๆ เช่น temperament พัฒนาการเด็กในทุก ๆ ด้าน การฝึกเด็กในการกินนอนขับถ่าย การเข้าสังคม การเลือกสื่อที่เหมาะสม การจัดกิจกรรม การใช้เวลาว่าง การเรียนรู้ในระบบโรงเรียน และการเรียนรู้ในครอบครัวตลอดจนชีวิตประจำวัน การเสริมสร้าง self-esteem

๑.๒.๓.๔ การสื่อสารกับพ่อแม่ผู้ปกครองตลอดจนขบวนการให้คำปรึกษาแนะนำ (counseling) ในการเลี้ยงดูและแก้ไขปัญหาพฤติกรรม

๑.๒.๓.๕ การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องของการเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการเด็กแก่พ่อแม่ผู้ปกครอง ครูตลอดจนสื่อต่างๆ

๑.๒.๓.๖ กระบวนการช่วยเหลือชุมชน เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการสมวัยโดยการช่วยเหลือศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลในการจัดการด้านโภชนาการ การส่งเสริมพัฒนาการและการป้องกันอุบัติเหตุ

๑.๒.๓.๗ การส่งเสริมพัฒนาการ และการช่วยเหลือเด็กที่มีความผิดปกติทางโครโมโซมที่พบบ่อย เด็กพิการ และ cerebral palsy

๑.๒.๔ ปัญหาและโรค ที่ต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญได้เหมาะสม

๑.๒.๔.๑ ปัญหาการเจริญเติบโต

- ตัวเตี้ยจากโรคระบบต่อมไร้ท่อ
- ตัวเตี้ยจากโรคทางขบวนการสันดาป

- ตัวสูงจากโรคระบบต่อมไร้ท่อ
- ตัวสูงจากโรคทางขบวนการสันดาป
- การเจริญเติบโตผิดปกติของโรคกระดูก
- อ้วนจากปัจจัยภายใน

๑.๒.๔.๒ ปัญหาพัฒนาการและปัญหาการเรียนที่มีภาวะโรคร่วม
- โรคออทิสติกที่มีภาวะโรคร่วม
- การเรียนบกพร่องที่มีภาวะโรคร่วม
- โรคสมาธิสั้นที่มีภาวะโรคร่วม

๑.๒.๔.๓ ปัญหาพฤติกรรมที่รุนแรงและมีโอกาสทำให้เกิดอันตรายต่อเด็กและสังคม
- พฤติกรรมก้าวร้าวและก่อให้เกิดรุนแรง
- พฤติกรรมเกเรรุนแรง

๑.๓ การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (IMMUNIZATION)

๑.๓.๑ การกระตุ้นให้ร่างกายสร้างภูมิคุ้มกันขึ้นเอง

๑.๓.๑.๑ ชนิดของสารเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน

๑.๓.๑.๒ ผลข้างเคียง

๑.๓.๑.๓ การให้วัคซีนตามแผนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันแห่งชาติ: คอตีบ, บาดทะยัก, ไอกรม, โปลิโอ, หัด, หัดเยอรมัน, คางทูม, ไวรัสตับอักเสบบี, ไวรัสไข้สมองอักเสบเจอี, ไวรัสโรต้า

๑.๓.๑.๔ การให้วัคซีนนอกแผนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันแห่งชาติ: ไข้หวัดใหญ่, ไวรัสตับอักเสบเอ, อีสุกอีใส, ปอดอักเสบจากเชื้อนิวโมคอคคัส, พิษสุนัขบ้า, ไข้เลือดออก ฯลฯ

๑.๓.๒ การให้ภูมิคุ้มกันต่อโรคโดยตรง

๑.๓.๒.๑ ผลข้างเคียง

๑.๓.๒.๒ ปฏิกิริยาตอบสนองต่อเซรุ่มต่อต้านที่ทำจากสัตว์

๑.๓.๓ การให้ภูมิคุ้มกันในสถานการณ์เฉพาะต่างๆ

๑.๓.๓.๑ ทารกคลอดก่อนกำหนดหรือมีน้ำหนักตัวน้อย

๑.๓.๓.๒ เด็กที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง

๑.๓.๓.๓ บุคลากรทางการแพทย์

๑.๓.๓.๔ การเดินทางไปต่างประเทศ

๑.๓.๔ ภาวะเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับภูมิคุ้นกัน

๑.๓.๔.๑ ภาวะสมองฝ่อ

๑.๓.๔.๒ แพ้รุนแรง

๑.๓.๔.๓ การให้ภูมิคุ้มกันกรณีถูกสัตว์กัด

๑.๔ เวชศาสตร์ชุมชนและสังคม (COMMUNITY AND SOCIAL PEDIATRICS)

๑.๔.๑ Child rearing: การสร้าง protective factors ที่สำคัญ

๑.๔.๒ การดูแลเด็กที่อยู่ในภาวะยากลำบาก

๑.๔.๒.๑ เจ็บป่วยเรื้อรังหรือทุพลภาพ

๑.๔.๒.๒ การทารุณกรรมเด็ก

๑.๔.๒.๓ การดูแลประคับประคอง

๑.๔.๒.๔ ติดเกมส์หรือก้าวร้าว

๑.๔.๒.๕ มีปัญหาด้านการเรียน

๑.๔.๒.๖ บุตรบุญธรรม

๑.๔.๒.๗ เด็กยากจน

๑.๔.๓ การดูแลเด็กปกติที่อยู่ในสถานเลี้ยงเด็กกลางวัน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนและโรงเรียน (Day care & school health)

๑.๔.๔ การให้คำแนะนำและการดูแลเบื้องต้นก่อนการส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ

๑.๔.๔.๑ Environmental hazard เช่น ยาฆ่าแมลง ยาเสพติด สารตะกั่ว เป็นต้น

๑.๔.๔.๒ ใช้ยาเสพติด

๑.๔.๔.๓ ผู้ป่วยเด็กที่ประสบภัยพิบัติ

๑.๔.๔.๔ ความรุนแรงในครอบครัว

๑.๔.๕ ปัญหาสุขภาวะของเด็กไทยในสถานการณ์ปัจจุบัน โดยอ้างอิงจากเอกสารของราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย ๒๕๕๒

๑.๔.๖ Child advocacy โครงกรรณรงค์ทางสุขภาพในเด็กไทยระดับชาติ เช่น การรณรงค์เพื่อกวาดล้างโรคโปลิโอ การรณรงค์กำจัดยุงลาย การรณรงค์การตรวจประเมินและส่งเสริมพัฒนาการในเด็กไทย เป็นต้น

๑.๔.๗ กฎหมาย/พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเด็ก

๑.๕ ระบาดวิทยาคลินิก และเวชศาสตร์อิงหลักฐาน (CLINICAL EPIDEMIOLOGY AND EVIDENCE-BASED MEDICINE)

๑.๕.๑ เวชศาสตร์อิงหลักฐานในเวชปฏิบัติ

๑.๕.๑.๑ การตั้งประเด็นปัญหาสำหรับวิจัย

๑.๕.๑.๑.๑ ความรุนแรงของปัญหา

๑.๕.๑.๑.๒ การคัดกรองและการวินิจฉัย

๑.๕.๑.๑.๓ สาเหตุหรือปัจจัยเสี่ยง

๑.๕.๑.๑.๔ พยากรณ์โรคหรือปัจจัยพยากรณ์โรค

๑.๕.๑.๑.๕ ประสิทธิภาพ

๑.๕.๑.๑.๖ เศรษฐศาสตร์สาธารณสุข

๑.๕.๑.๑.๗ การวิเคราะห์การตัดสินใจ

๑.๕.๑.๒ กระบวนการค้นหา best evidence ที่จะใช้แก้ปัญหา

๑.๕.๑.๒.๑ การใช้โปรแกรมพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์เช่น word processing, database management, information retrieval, e-mail และ internet

๑.๕.๑.๒.๒ วิธีการใช้ computerized library reference system ในการสืบค้นข้อมูลทางการแพทย์

๑.๕.๑.๒.๓ การค้นหาบทความทางวิชาการด้วย Medline, Grateful Med, PubMed หรือวิธีอื่นที่เทียบเคียงได้ บันทึกหรือรวบรวมเข้าแฟ้มทางคอมพิวเตอร์เพื่อเก็บไว้ใช้อ้างอิงในอนาคต

๑.๕.๑.๓ การตรวจสอบการวิจัยและการบังคับใช้ทางคลินิกโดยพื้นฐานของระบาดวิทยา และชีวสถิติ (biostatistics) โดยเน้น กระบวนการต่อไปนี้

๑.๕.๑.๓.๑ การเลือกรูปแบบการวิจัย (research design) ที่เหมาะสมในการตอบปัญหาแต่ละชนิดทางคลินิกและสาธารณสุข โดยทราบข้อจำกัดทาง design ข้อดีและข้อเสีย

๑.๕.๑.๓.๒ การวัด ความน่าเชื่อถือ, ความถูกต้อง, ปัจจัย, อคติ ตัวแปรรบกวน, ความด่างพร้อย, การแสดงผล (display) ได้เหมาะสมกับรูปแบบทางปัญหาโดยพื้นฐานทาง biostatistics เช่น

- การสุ่มและการกระจายของประชากร
- สถิติเชิงพรรณนา
- สถิติเชิงวิเคราะห์
- การประมาณค่าของพารามิเตอร์
- การวิเคราะห์พหุตัวแปร
- ความเห็นพ้อง
- กระบวนการคำนวณทางสถิติ เช่น ความไว ความจำเพาะ ความน่าจะเป็น
- อัตราความเสี่ยง

๑.๕.๒ การประยุกต์ผลของการวิเคราะห์ไปใช้ในเวชปฏิบัติพร้อมประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและทีมงาน

๑.๖ จริยธรรมและกฎหมายทางการแพทย์ (MEDICAL ETHICS AND JURISPRUDENCE)

๑.๖.๑ หลักเวชจริยศาสตร์พื้นฐาน

๑.๖.๑.๑ การประยุกต์เวชจริยศาสตร์ในการตัดสินใจเลือกแผนการรักษาให้แก่ผู้ป่วยในกรณี

๑.๖.๑.๑.๑ หลักการให้คุณประโยชน์ (Beneficence)

๑.๖.๑.๑.๒ หลักการไม่ก่อให้เกิดโทษ (Non-maleficence)

๑.๖.๑.๑.๓ หลักการคำรพในตัวบุคคล (Autonomy)

๑.๖.๑.๑.๔ หลักความยุติธรรม (Justice)

๑.๖.๑.๒ ความสำคัญ ข้อจำกัด และภาวะที่คุกคามต่อการรักษาความลับของผู้ป่วย (confidentiality)

๑.๖.๑.๓ หลักการพูดความจริงในการรักษาผู้ป่วย (principle of truth telling)

๑.๖.๑.๓.๑ การเปลี่ยนแปลงของเจตคติที่มีต่อการพูดความจริงบนพื้นฐานของการจัดลำดับความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ในบริบทต่างๆ

๑.๖.๑.๓.๒ การเชื่อมโยงข้อจำกัดของหลักการของการพูดความจริงในการรักษาผู้ป่วยโดยคำนึงถึงบริบทและความแตกต่างทางวัฒนธรรม

๑.๖.๑.๓.๓ ความเครียดในการพูดความจริงของแพทย์ที่อยู่ระหว่างการฝึกอบรมและในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแพทยศาสตร์ศึกษา

๑.๖.๑.๔ ผลประโยชน์ทับซ้อน (conflict of interest) ที่แพทย์อาจเผชิญและอาจส่งผลกระทบต่อการดูแลรักษาผู้ป่วย

๑.๖.๑.๔.๑ การโฆษณาเกินจริง

๑.๖.๑.๔.๒ แพทย์เป็นเจ้าของธุรกิจหรือบริการทางการแพทย์

๑.๖.๑.๔๓ บริษัทที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพหรือประกันสุขภาพ

๑.๖.๑.๔.๔ การทำลายความภักดีแก่องค์กรอื่น

๑.๖.๑.๔.๕ ผู้ป่วยรายที่ไม่มีประกันสุขภาพ

๑.๖.๑.๔.๖ การรับของ/สินบนจากผู้ป่วย

๑.๖.๑.๕ การจัดทำเอกสารในการวางแผนการรักษาผู้ป่วยระยะสุดท้ายล่วงหน้า (advanced care planning) และกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

๑.๖.๑.๕.๑ พินัยกรรมชีวิต

๑.๖.๑.๕.๒ ผู้มีอำนาจกระทำแทนในการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาทางการแพทย์

๑.๖.๑.๖ องค์ประกอบที่สำคัญในการเขียนคำสั่ง "งดทำการช่วยฟื้นชีวิต (do not resuscitate order)" ที่สอดคล้องกับหลักเวชจริยศาสตร์

๑.๖.๑.๗ ความแตกต่างระหว่าง concepts of decision-making capacity กับ competence

๑.๖.๑.๘ การให้ครอบครัวและญาติที่ใกล้ชิดตัดสินใจแทนเพื่อเลือกแผนการรักษาเมื่อผู้ป่วยอยู่ในการประยุกต์ใช้ในการดูแลรักษาผู้ป่วยระยะวิกฤต (substituted judgment) โดยการเรียงตามลำดับของญาติตามที่ระบุไว้ในข้อดังต่อไปนี้

๑.๖.๑.๙ ประเด็นทางจริยธรรมและข้อบังคับตามกฎหมาย

๑.๖.๑.๙.๑ การหยุดหรือการถอนการรักษา

๑.๖.๑.๙.๒ ความยินยอมในการรับการรักษาและสิทธิในการปฏิเสธการรักษา

๑.๖.๑.๙.๓ ภาวะสมองตาย

๑.๖.๑.๙.๔ สภาพผักหรือภาวะเจ้าชายนิทรา

๑.๖.๑.๙.๕ ความสูญเปล่าทางการแพทย์

๑.๖.๑.๙.๖ การบริจาคอวัยวะ

๑.๖.๑.๙.๗ ขีดจำกัดในการรอดชีวิตของทารกที่มีน้ำหนักตัวน้อย

๑.๖.๑.๙.๘ การุณยฆาต

๑.๖.๑.๙.๙ ความยินยอมในการรักษาในกลุ่มผู้ป่วยวัยรุ่นหรือผู้เยาว์ที่ได้รับอิสรภาพทางกฎหมาย

๑.๖.๑.๙.๑๐ เทคโนโลยีการเจริญพันธุ์

๑.๖.๑.๙.๑๑ การคัดกรองทารกในช่วงขณะมารดาตั้งครรภ์

๑.๖.๑.๙.๑๒ การวิจัยทางการแพทย์

๑.๖.๑.๙.๑๓ การคุมกำเนิด

๑.๖.๑.๑๐ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของ unethical conduct และแนวทางการตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองหรือผู้ร่วมงาน

๑.๖.๑.๑๐.๑ การคุกคามทางเพศต่อบุคคลอื่น

๑.๖.๑.๑๐.๒ ขาดความสมดุลในการทำงาน

๑.๖.๑.๑๐.๓ มุ่งหาแต่ผลประโยชน์แก่ตนเอง

๑.๖.๑.๑๐.๔ การใช้สารเสพติดหรือสุราขณะปฏิบัติงาน

๑.๖.๒ ประเด็นด้านกฎหมายทางการแพทย์ที่มีผลต่อเวชปฏิบัติของกุมารแพทย์

๑.๖.๒.๑ ประเด็นด้านกฎหมายที่มีผลต่อการดูแลรักษาผู้ป่วย

๑.๖.๒.๑.๑ ความผิดทางอาญาทั่วไป

- ความผิดเกี่ยวกับความยินยอมของผู้ป่วย (consent)
- ความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการกระทำโดยประมาท
- ความผิดที่เกี่ยวกับการงดเว้นการกระทำ เช่น การไม่มาอยู่เวร

๑.๖.๒.๑.๒ ความผิดอาญาที่เกี่ยวกับการกระทำของแพทย์ หรือบุคลากรด้านสุขภาพ

- ความผิดฐานให้คำรับรองเท็จ
- ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก ผู้ป่วย และคนชรา
- ความผิดฐานเปิดเผยความลับ
- ความผิดฐานทำให้แท้งลูก

๑.๖.๒.๑.๓ ความผิดทางกฎหมายแพ่ง

- การผิดสัญญา
- ความผิดจากการกระทำละเมิดโดยตรง (ทุรเวชปฏิบัติ, malpractice) เช่น ทำการรักษาผิดพลาดทำให้เกิดความเสียหาย เช่น พิการ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต

๑.๖.๒.๑.๔ ความผิดที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดี พ.ศ. ๒๕๕๑

๑.๖.๒.๑.๕ กฎหมายและพระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

- พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติการรับเลี้ยงเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติแรงงาน และประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการคุ้มครองแรงงาน กำหนดแรงงาน และสถานที่ในการทำงานของเด็ก พ.ศ. ๒๕๓๓
- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในการดำเนินการเกี่ยวกับการสอบสวนเด็กและเยาวชน ฉบับที่ ๒๐ พ.ศ. ๒๕๔๒
- พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔
- พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ ว่าด้วย กระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวกับเด็ก
- พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ
- การเขียนรายงานทางการแพทย์ที่มีกฎหมายบังคับไว้ เช่น รายงานการชันสูตรบาดแผล ใบรับรองแพทย์เกี่ยวกับความพิการทุพพลภาพ รายงานสาเหตุการตายและการรับรองสาเหตุการตาย (ศูนย์ข้อมูลข่าวสารสาธารณสุข สำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๔) และการรายงานโรคติดต่อ (contagious disease notification) ที่ต้องแจ้งภายใน ๒๔ ชั่วโมง และการเขียนแบบฟอร์มใบรับรองแพทย์ในการสมัครงานหรือเล่าเรียน

๑.๗ วัยรุ่นและปัญหาของวัยรุ่น (ADOLESCENCE AND ADOLESCENT PROBLEMS)

๑.๗.๑ ความรู้พื้นฐาน

๑.๗.๑.๑ การเจริญเติบโตและพัฒนาการของวัยรุ่น ทั้ง ๓ ช่วงได้แก่ วัยรุ่นตอนต้น (๑๐-๑๓ ปี) วัยรุ่นตอนกลาง (๑๔-๑๗ ปี) และวัยรุ่นตอนปลาย (๑๗-๒๑ ปี)

๑.๗.๑.๒ การประเมินพัฒนาการทางด้านจิตใจ อารมณ์และสังคมที่เกิดในช่วงวัยรุ่น

๑.๗.๑.๓ การกำกับดูแลสุขภาพวัยรุ่นด้านร่างกาย จิตใจและสังคมให้เหมาะสมตามวัย

๑.๗.๑.๔ อุบัติการณ์ของโรคหรือปัญหาที่พบบ่อย รวมทั้งสภาวการณ์ต้นทุนชีวิตในวัยรุ่นได้

๑.๗.๑.๕ กระบนการคัดกรองความเสี่ยงในโรงเรียน (school health) และกระบวนการสร้างเสริมต้นทุนชีวิตเยาวชนในชุมชน (community health)

๑.๗.๑.๖ กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น เช่น พระราชบัญญัติอนามัยเจริญพันธุ์ พระราชบัญญัติส่งเสริมเด็กและเยาวชน ปี ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก ปี ๒๕๔๖ แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พระราชบัญญัติป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ แนวปฏิบัติของแพทยสภาในการตรวจหาเชื้อเอชไอวีในเด็กต่ำกว่า ๑๘ ปี เป็นต้น

๑.๗.๒ ปัญหาที่ไม่รุนแรง สามารถดูแลรักษาได้เอง

๑.๗.๒.๑ ให้การวินิจฉัยโรคและให้การดูแลรักษาเบื้องต้นสำหรับโรคที่พบบ่อยในวัยรุ่นรวมทั้งให้คำแนะนำปรึกษาปัญหาวัยรุ่นในเชิงการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพและสามารถพิจารณาส่งต่อผู้เชี่ยวชาญได้อย่างเหมาะสมในภาวะต่อไปนี้

๑.๗.๒.๑.๑ ปัญหาด้านอนามัยเจริญพันธุ์ เช่น ปัญหาประจำเดือนผิดปรกติ การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น การคุมกำเนิด โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ เป็นต้น

๑.๗.๒.๑.๒ ปัญหาด้านการเรียน การปรับตัว

๑.๗.๒.๑.๓ ปัญหาพฤติกรรมและพฤติกรรมเสี่ยง เช่น พฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศ การสูบบุรี่ การดื่มสุราและการใช้สารเสพติดอื่นๆ และการใช้ความรุนแรง เป็นต้น

๑.๗.๒.๑.๔ ปัญหาการบริโภค เช่น ภาวะ eating disorders และ โรคอ้วน เป็นต้น

๑.๗.๒.๑.๕ ให้ภูมิคุ้มกันโรคได้ถูกต้องตามตารางการวัคนของกระทรวงสาธารณสุขรวมทั้งสามารถให้คำแนะนำในการให้วัคซีนทางเลือกต่างๆแก่วัยรุ่นได้อย่างถูกต้อง

๑.๗.๒.๒ ให้คำแนะนำปรึกษาวัยรุ่นและผู้ปกครองในเชิงการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพ ในหัวข้อต่อไปนี้

๑.๗.๒.๒.๑ การเจริญเติบโตและพัฒนาการ รวมถึงการดูแลสุขภาพร่างกายและจิตใจของวัยรุ่น

๑.๗.๒.๒.๒ การดูแลสุขภาพจิตของเด็กวัยรุ่น

๑.๗.๒.๒.๓ การบริโภคอาหารและการออกกำลังกายที่เหมาะสมตามวัย

๑.๗.๒.๒.๔ ปัญหาการเรียน และบทบาทหน้าที่ในสังคมของวัยรุ่นรวมถึงความสำคัญของครอบครัว

๑.๗.๒.๒.๕ การป้องกันและลดพฤติกรรมเสี่ยงที่พบบ่อยในวัยรุ่น เช่น การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา ใช้สารเสพติด การตั้งครรภ์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น

๑.๗.๒.๒.๖ ความปลอดภัยในชีวิตของวัยรุ่น เช่น การป้องกันอุบัติเหตุด้านต่างๆ การป้องกันความรุนแรงทั้งในครอบครัวและนอกครอบครัว เป็นต้น

๑.๗.๒.๒.๗ การสร้างเสริมทักษะชีวิตบางประเด็นที่สำคัญในวัยรุ่น เช่น การปฏิเสธ การคบเพื่อน การจัดการความเครียด เป็นต้น

๑.๗.๒.๒.๘ เป็นที่ปรึกษาแก่หน่วยงานต่างๆที่ให้บริการแก่วัยรุ่นในชุมชนเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพของวัยรุ่น เช่น โรงเรียน สถานีอนามัย เป็นต้น

๑.๗.๒.๒.๙ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสุขภาพในวัยรุ่นในชุมชน เช่น การรณรงค์เพื่อลดการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เป็นต้น

๑.๗.๒.๒.๑๐ ให้การดูแลรักษาต่อเนื่องแก่วัยรุ่นที่มีปัญหาสุขภาพหรือมีความเสี่ยง เช่น การเยี่ยมบ้านมารดาวัยรุ่น เป็นต้น

๑.๗.๓ ทักษะที่จำเป็น

๑.๗.๓.๑ คัดกรองปัญหาทางสุขภาพของวัยรุ่นทั้งทางด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจและสังคม

๑.๗.๓.๒ ทักษะในการสัมภาษณ์รุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงสิทธิประโยชน์ความเป็นส่วนตัว (privacy) และการรักษาความลับของผู้ป่วยเป็นสำคัญ (patient confidentiality)

๑.๗.๓.๓ การประเมินพัฒนาการ ภาวะทางจิตใจ สังคม และคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น โดยใช้ strengths-based HEEADSSSS interview ดังนี้

๑.๗.๓.๓.๑ ความเป็นอยู่ภายในครอบครัว (Home)

๑.๗.๓.๓.๒ การศึกษาหรือการทำงานของวัยรุ่น (Education/Employment)

๑.๗.๓.๓.๓ การบริโภคอาหารของวัยรุ่น (Eating)

๑.๗.๓.๓.๔ การใช้เวลาว่างของวัยรุ่น (Activity)

๑.๗.๓.๓.๕ การใช้สารเสพติดต่างๆรวมทั้งการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (Drugs)

๑.๗.๓.๓.๖ ความปลอดภัยในกาดำเนินชีวิตประจำวัน การป้องกันการบาดเจ็บ และการบาดเจ็บจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว เช่น การขับยานพาหนะ การพกอาวุธต่างๆ การทะเลาะวิวาท (Safety)

๑.๗.๓.๓.๗ พัฒนาการทางเพศ พฤติกรรมเสี่ยงเรื่องเพศ การถูกทารุณกรรมทางเพศ และการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศ (Sexuality)

๑.๗.๓.๓.๘ พัฒนาการทางอารมณ์ การปรับตัว สภาพจิตใจ อารมณ์ซึมเศร้า รวมถึงพฤติกรรมเสี่ยงต่อการทำร้ายตนเอง (Suicidal risk)

๑.๗.๓.๔ สามารถตรวจร่างกายตามระบบและตรวจคัดกรองปัญหาสุขภาพที่พบบ่อยในวัยรุ่นได้อย่างถูกต้อง

๑.๗.๓.๔.๑ การเจริญเติบโตและพัฒนาการทางด้านร่างกาย (growth & development)

๑.๗.๓.๔.๒ พัฒนาการทางเพศ (sexual development) ได้แก่ การประเมิน sexual maturity rating ทั้งสองเพศ เป็นต้น

๑.๗.๓.๔.๓ ระบบหัวใจและหลอดเลือด เช่น arrhythmia, abnormal heart sound เป็นต้น

๑.๗.๓.๔.๔ ช่องปากและฟัน เช่น โรคของฟัน และปริทันต์ (periodontal, enamel erosion) เป็นต้น

๑.๗.๓.๔.๕ ระบบกล้ามเนื้อและกระดูก เช่น Osgood-Schlatter disease, scoliosis, kyphosis

๑.๗.๓.๔.๖ ระบบผิวหนัง เช่น สิว ผื่นต่างๆ รวมถึงร่องรอยการทำร้ายตนเอง และการใช้สารเสพติดและ sport fitness เป็นต้น

๑.๗.๓.๔.๗ ระบบอวัยวะสืบพันธุ์ เช่น ภาวะไส้เลื่อน อัณฑะไม่ลงถุง ผื่นหรือความผิดปกติบริเวณอวัยวะเพศ เป็นต้น

๑.๗.๓.๕ สามารถเลือกทำการตรวจคัดกรองและการตรวจทางห้องปฏิบัติการที่เหมาะสมแก่วัยรุ่นแต่ละราย

๑.๗.๓.๕.๑ การตรวจคัดกรองการมองเห็น (vision screening)

๑.๗.๓.๕.๒ การตรวจคัดกรองการได้ยิน (hearing screening)

๑.๗.๓.๕.๓ กรณีที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับโรคหรือภาวะต่างๆ สามารถเลือกทำการตรวจคัดกรองทางห้องปฏิบัติการได้อย่างเหมาะสม เช่น

- Hematocrit หรือ hemoglobin เพื่อคัดกรองภาวะโลหิตจาง (anemia)
- การตรวจคัดกรองภาวะไขมันผิดปรกติ (dyslipidemia)
- การตรวจคัดกรองโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ และ การตรวจคัดกรองความผิดปกติของเซลล์ปากมดลูก
- การตรวจการติดเชื้อวัณโรค
- การตรวจหาภาวะแทรกซ้อนของโรคหรือภาวะผิดปรกติที่พบบ่อย เช่น ภาวะอ้วน โรคเบาหวาน และ eating disorders เป็นต้น

๑.๗.๔ ปัญหาสุขภาพในวัยรุ่นที่จำเป็นต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญ

๑.๗.๔.๑ โรคทางระบบหัวใจและหลอดเลือด เช่น โรคลิ้นหัวใจรั่ว (mitral valve prolapse, pathological heart murmur) เป็นต้น

๑.๗.๙.๒ โรคทางระบบผิวหนัง เช่น สิวอักเสบ เป็นต้น

๑.๗.๔.๓ โรคทางระบบต่อมไร้ท่อและเมตาบอลิสม เช่น ภาวะไทรอยด์ผิดปกติ (hyper- or hypothyroidism), น้ำนมไหล (galactorrhea), ภาวะขนดก (unusual hirsutism or virilism), การเจริญเติบโตผิดปกติ (abnormal growth and development), เบาหวาน (DM type ๑ and ๒) เป็นต้น

๑.๗.๔.๔ โรคทางระบบสืบพันธุ์ เช่น การตั้งครรภ์ไม่พร้อม, ตั้งครรภ์นอกมดลูก, แท้ง, ประจำเดือนมาไม่ปกติ, ความผิดปกติของอัณฑะ เป็นต้น

๑.๗.๔.๕ โรคทางระบบกล้ามเนื้อและกระดูก เช่น ข้อต่อหลุด, กระดูกคดงอ, เนื้องอกกระดูกเป็นต้น

๑.๗.๔.๖ โรคทางระบบประสาทและจิตเวช เช่น โรคซึมเศร้า, การฆ่าตัวตาย, ปัญหาด้านการเรียน, การใช้สารเสพติด เป็นต้น

๒.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

๒.๓.๑ ต่อตนเอง

๑. มีความรู้ความเข้าใจด้านวิชากุมารเวชศาสตร์ และศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง สามารถให้การบริบาลผู้ป่วยเด็กได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

๒. มีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสมต่อวิชาชีพแพทย์

๓. มีทักษะในการติดต่อสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ

๔. มีทักษะในการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

๕. มีภาวะความเป็นผู้นำ

๒.๓.๒ ต่อหน่วยงาน

๑. สามารถให้การบริบาลผู้ป่วยเด็กได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

๒. สามารถดำเนินการวิจัยหรือร่วมทำวิจัยทางการแพทย์และสาธารณสุขได้

๓. สามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะให้แพทย์ นักศึกษาแพทย์ และบุคลากรทางการแพทย์

๔. นำเสนอข้อมูลผู้ป่วย อภิปรายปัญหาและหาแนวทางการรักษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. มีความรู้และมีส่วนร่วมในระบบพัฒนาคุณภาพการดูแลรักษาผู้ป่วย

๖. ใช้ทรัพยากรสุขภาพอย่างเหมาะสม สามารถปรับเปลี่ยนการดูแลให้สอดคล้องกับบริบทของการบริการสาธารณสุขได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ

๒.๓.๓ อื่น ๆ (ระบุ)

๑. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานและสามารถสื่อสารกับผู้ร่วมงานทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. มีความสามารถในการสื่อสาร ให้ข้อมูลการรักษาแก่ผู้ป่วยและญาติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

๓. มีความรู้เกี่ยวกับระบบสาธารณสุขของประเทศ

ส่วนที่ ๓ ปัญหาและอุปสรรค

๓.๑ การปรับปรุง

เนื่องด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด ๑๙ ทำให้ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนและปริมาณคนไข้ที่เข้ารับการรักษา แต่ทางโรงพยาบาลศิริราชก็มีแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยยังคงให้ทางผู้เรียนได้ออกไปปฏิบัติงานกับโรงเรียนแพทย์ร่วมสอนอื่น เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดต่อนี้ นอกจากนี้ยังปรับรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์มากขึ้น จึงทำให้ผู้เรียนสามารถติดตามการเรียนการสอนได้อย่างสม่ำเสมอโดยได้รับผลกระทบจากโรคติดต่อน้อยที่สุด ทั้งนี้ทางโรงพยาบาลศิริราชก็ไม่ได้ละเลยเรื่องการป้องการติดเชื้อโรคดังกล่าว ได้จัดหาอุปกรณ์ป้องกันรวมไปจนถึงการฉีดวัคซีนป้องกันให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย

๓.๒ การพัฒนา

จากระยะเวลาในการลาศึกษาเป็นเวลา ๓ ปี ผู้รายงานคิดว่าองค์ความรู้ที่ได้รับจากทางโรงพยาบาลศิริราชนั้นครอบคลุมความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขากุมารเวชศาสตร์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน ซึ่งทำให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาปรับใช้ในการบริบาลผู้ป่วยเด็กที่โรงพยาบาลสิรินธรได้เป็นอย่างดี

ส่วนที่ ๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การส่งเสริมบุคลากรที่มีความสนใจเข้าฝึกอบรมหลักสูตรแพทย์ประจำบ้านกุมารเวชศาสตร์ ตามแผนการดำเนินการของโรงพยาบาลนั้นถือเป็นประโยชน์ต่อตัวบุคลากรและองค์กรเป็นอย่างมาก ที่จะช่วยให้สามารถพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์ความรู้ นำไปสู่การพัฒนาองค์กรในที่สุด รวมถึงยังพัฒนาศักยภาพทางด้านวิชาการของโรงพยาบาลเพื่อสอดคล้องกับโรงเรียนแพทย์ที่เป็นเลิศในวาระถัดไป

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(นาย กรวิชญ์ ณ นคร)

ส่วนที่ ๕ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น .....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน
(.....)

ส่วนที่ ๖ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....หัวหน้าส่วนราชการ
(นางอัมพร เกียรติบำรุงกุล)
(.....)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสิรินธร